

[Peter Hansen-Nord]

af de andre nonfood-afgrøder, som er på programmet. Der ligger ikke nogen form for tvang i det; det er alene et spørgsmål om at lukke en lille smule op for nogle flere muligheder for de landmænd, der har disse braklægningsarealer.

Jeg kan godt medgive hr. Henning Gjellerod det, han sagde i sit indlæg om vandmiljøplanen, dens målsætning, og hvad man kan nå. Jeg kan godt følge den tankegang, at hvis man nu blokerer disse braklægningsarealer med nye afgrøder, kan man blive nervøs for ikke at nå vandmiljøhandlingsplanens mål. Jeg vil gerne sige, at her taler vi om afgrøder, hvori økonomie er så anstrengt, at jeg er overbevist om, at inputtet vil give os meget god viden om, hvor langt vi kan tillade os at gå ned med henblik på tildeling af kunstgødning, reduceret sprøjtning, kemikaliebehandling, ukrudtsbekæmpelse, eller hvad det nu måtte være.

Jeg er også helt overbevist om, at landmændene simpelt hen ikke vil foretage de meget dyre svampebekæmpelsesfunktioner, for det input er for dyrt i forhold til det, han kan få ud i den anden ende, men jeg er generelt af den opfattelse – jeg har været lidt uenig med landbrugsministeren om det – at et veletableret plantedække er det bedste til at fiksere kvælstof. Brakmarker, som vi ser dem i dag, med spredt ukrudt og ting og sager, binder i en meget lille grad disse uønskede nedsvivninger af kvælstof, så hvis man går til bunds i miljødelen, mener jeg egentlig ikke, at dette forslag hælder til den gale side.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere. Jeg synes, jeg har fået mange positive tilkendegivelser, men jeg har en fornemmelse af, at forslagsstillerne ikke rigtig kan bruge dem til noget. Vi håber så, at vi under udvalgsarbejdet lidt pragmatisk kan finde ud af, hvordan dette bør tackles rigtigt, så tvivlsspørgsmål efterfølgende kan blive fuldstændig afklaret, og jeg tror egentlig, at vi kan komme et stykke længere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af udlændingeloven m.v.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 14/12 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Regeringen støtter på alle måder debat og åbenhed om udlændingepolitikken. Det har vi vist ved talrige lejligheder i det sidste års tid, og det er et eksempel på et klart stilskifte i forhold til VK-regeringens udlændingepolitik.

Set i det lys hilser jeg for så vidt De Konservatives beslutningsforslag velkommen, men jeg er nødt til at sige, at jeg faktisk på ingen måde finder, at beslutningsforslaget lever op til sine egne bemærkninger om at stille krav om en samordnet og langsigtet udlændingepolitik.

I stedet har De Konservative grebet til de floskler, som til tider næsten kan bringe mindelser frem om Fremskridtspartiets politik. Jeg nævner her i flæng: Retskravet på familiesammenføring skal væk, Folketingets Ombudsmands kompetence skal kraftigt beskæres, og muligheden for at få de facto-flygtningestatus skal ophæves – alt sammen noget, som vel kan kaldes et greb ned i posen med de gamle konservative travere, som heldigvis ikke hidtil har kunnet samle flertal i Folketinget. Sådan er det naturligvis stadig væk, for det er jo det samme Folketing, der skal behandle præcis de samme ting, som man gentagne gange har haft på dagsordenen.

Regeringen mener, at der er brug for noget helt andet. Indenrigsministeriet er derfor ved at lægge sidste hånd på et meget omfattende

[Indenrigsministeren]

forslag til ændring af udlændingeloven. Her vil der effektivt blive sat ind for at skabe et moderne asyl- og udlændingssystem, men uden den bredside mod retsgarantierne, som De Konservative tilsyneladende ikke bekymrer sig ret meget om.

Hovedelementet i regeringens kommende lovforslag vil være forskellige initiativer med henblik på effektivisering af asylsagsbehandlingen. Lovforslaget vil – og det er vel ikke særlig overraskende – tage udgangspunkt i de forslag til effektivisering af sagsgangene, som udvalget vedrørende effektivisering af asylsagsbehandlingen – det er det, vi i daglig tale kalder for Per Sørensen-udvalget – fremlagde i sin første delbetænkning i sommer.

Der skal ikke megen spådomskraft til for at forudse, at hr. Helge Adam Møller vil sige: Hvad er det dog for noget smøleri, at vi så ikke for længst har fået et udspil på dette område? Jeg kan se, at hr. Helge Adam Møller nikker, så spådomskraft har jeg dog en smule af.

Jeg vil så godt forklare, at der hidtil ikke er kommet et udspil, fordi vi ved, at Per Sørensen-udvalget kort tid efter skulle komme med en anden delbetænkning, og for at undgå den lidt absurde situation, at Folketinget to gange i den samme folketingsamling skulle lave en revision af udlændingeloven og derved fraskrive sig muligheden for at se tingene i sammenhæng, har regeringen gjort noget andet, nemlig at spørge Per Sørensen-udvalget, om det dog ikke var muligt at fremskynde anden delbetænkning, sådan at vi kan lave arbejdet i sammenhæng. Det er lykkedes, og vi venter nu den anden delbetænkning 1. februar i år. Et par uger efter vil der så komme et lovudspil fra regeringen, som tager hele den samlede problemstilling op. Det har altså ikke noget med smøleri at gøre, men med en ordentlig gennemtænkt forberedelse af en vigtig lovgivning.

Lovforslaget vil indeholde en række initiativer også ud over dem, som Per Sørensen-udvalget hidtil har peget på, og om alt det kan jeg kun sige, at når det drejer sig om de lange sagsbehandlingstider, er det nødvendigt at prøve at se hele spektret rundt: Er der nogen sagsgange, som ikke i tilstrækkelig grad lever op til kravet om hurtighed? Er der ting, som vi, uden at der sker angreb på de fundamentale retsgarantier, godt kan have en hurtigere ekspedition af?

Som jeg sagde før, er det endelig tanken, at lovforslaget skal indeholde de forslag, som Per Sørensen-udvalget vil fremsætte i sin anden delbetænkning, og udvalget vil så i løbet af formentlig det kommende halve år yderligere komme med det, der formodentlig bliver det sidste udspil.

Det vil vi naturligvis ikke kunne få med i denne runde, og det betyder, at vi må vende tilbage i næste folketingsamling med henblik på f.eks. også at få diskuteret det, som jeg ved en stor del af Folketinget er optaget af, nemlig om det fortsat skal være politiet, der foretager afhøringer af asylansøgere, eller det eksempelvis skal være Direktoratet for Udlændinge; det er et af de spørgsmål, der er tilbage.

Et andet tema, som Per Sørensen-udvalget beskæftiger sig med, er hele begrebet midlertidig opholdstilladelse, som man også vil vende tilbage med nogle udspil til.

Når man i det konservative beslutningsforslag som et af punkterne skriver, at der skal ske en langt hurtigere sagsbehandling, kan jeg til det kun sige, at det er regeringen i fuld gang med at komme med et udspil til. Hensigten er vi altså ikke uenige om, men vi er det tilsyneladende nok om, hvor langt man kan gå i retning af at skrotte de retsgarantier, der naturligvis skal foreligge ved behandlingen af en så sårbar gruppe, som flygtninge er.

Hvis man skal se på begrebet retssikkerhed i øvrigt, vil jeg godt føje til, at efter min opfattelse hører hurtighed også med til retssikkerhed, og der findes en lang række skrækkelige eksempler på mennesker, der har ventet og ventet i asylsystemet. Der er nogle meget store menneskelige omkostninger knyttet til de lange sagsbehandlingstider, og alene af den grund er det også en vigtig opgave for Folketinget at tage sagen op til en virkelig dybtgående revision. Dertil kommer, at der også bruges mange ressourcer på det, så af alle grunde bør alle i Folketinget hjælpe hinanden med at finde frem til en virkelig tilbunds gående revision af det nuværende system.

Hvis vi så skal se på et andet af punkterne i det konservative beslutningsforslag, kan jeg tage det, hvor man frejdigt foreslår at afskaffe Ombudsmandens beføjelser over for Flygtningeneævnet.

Egentlig er det vel et skoleeksempel på, hvor galt det kan gå, hvis man i effektivitetens helli-

[Indenrigsministeren]

ge navn og uden hensyn til den tryghed, der skal være om sagsbehandlingen, bare siger, at vi kører derudad.

Jeg vil godt allerede nu tilkendegive, at efter regeringens opfattelse er Ombudsmandens medvirken i systemet en meget vigtig garanti for en ordentlig sagsbehandling, og det er en tryghedsskabende faktor, som vi nødigt vil være foruden.

Så vil jeg godt vende mig til en af de andre ting, som man tager op i det konservative beslutningsforslag, og det er tankegangen om, at flygtninge skal sendes tilbage til det land, som de pågældende er flygtet fra, når de ikke længere har behov for beskyttelse.

Også det er en af de ting, som man beskæftiger sig med i Per Sørensen-udvalget, og derfor betragter jeg det som u hensigtsmæssigt, at vi på nuværende tidspunkt forsøger at fastlægge en politik på det område, for også her er der jo tale om, at de meget lette snuptagsløsninger ikke er den rette måde at behandle meget sårbare grupper på.

Vi har i øvrigt i øjeblikket en meget stor gruppe i Danmark, som får midlertidig beskyttelse, nemlig de bosniske flygtninge. Det har vi, fordi vi har fået en opfordring fra FN's Flygtningehøjkommissariat til at vælge præcis denne form for beskyttelse, og i løbet af ikke for lang tid laver vi en evaluering af, hvordan dette for os nye begreb så har fungeret i praksis.

Derfor er det tanken, at Indenrigsministeriet og Udenrigsministeriet sammen skal give en redegørelse i løbet af foråret med henblik på at få tegnet et billede af, hvordan udsigterne til fred er. Efter de foreløbige erfaringer, man har med den midlertidige beskyttelse, synes jeg, det er vigtigt, at vi tager den debat allerede her til foråret, for de første midlertidige opholdstilladelser udløber i december 1994, dvs. at vi tager denne debat godt og vel et halvt år, før de første opholdstilladelser udløber, men eftersom det også her er nødvendigt med en meget nuanceret politisk afvejning, også af hensyn til de pågældende, skal vi give os god tid til at foretage vores foreløbige overvejelser, inden vi lægger os endeligt fast på, hvad det skal føre til.

Forslaget i øvrigt vil jeg godt karakterisere som malet med den meget brede pensel. Der er også berørt en lang række andre temaer fra det

udlændingepolitiske område; f.eks. tager man den gamle travet om afskaffelse af retten til familiesammenføringer frem, og også her kan det vel nok betragtes som et greb i posen med de sædvanlige fraser. Det er i hvert fald helt afgørende for regeringen nok en gang at slå fast, at vi ikke begiver os ind i nogen form for lovgivning eller tager nogen nye initiativer, hvor man sætter sig ud over respekten for de internationale forpligtelser, som Danmark nu engang har påtaget sig.

I den forbindelse vil jeg godt pege på, at vi inden for familiesammenføringsområdet står i den situation, at man i EU-landene ved en resolution af 1. juni 1993 har vedtaget nogle fælles principper for medlemslandenes familiesammenførselsregler, og det er ikke bare noget, der vedrører flytninger eller familiesammenføringer inden for EU-landene; det drejer sig også om den behandling, som EU-landene skal give tredjelands. Det er vigtigt, at vi fastholder princippet om, at vores grundlag er familiens enhed, og det gælder i øvrigt også, når det drejer sig om menneskerettighedskonventioner og den slags.

Endelig vil jeg godt pege på, at vi i sommeren 1992 indførte nogle effektive nye forsørgelsesregler. Der vil i løbet af en uges tid blive udsendt en præciserende bekendtgørelse, der skal være en garanti for, at der bliver en ensartet administration af det i de enkelte kommuner, hvorfra indstillingerne om forsørgelseskravet jo kommer; det vil også være en opfyldelse af et løfte, der blev afgivet i Byudvalgets rapport pr. 1. oktober 1993.

Endelig hører det, når vi skal diskutere familiesammenførselsreglerne, også med i billedet, at der netop på grund af forsørgelseskravet er sket et meget væsentligt fald i antallet af familiesammenføringer for ægtefæller, og at vi nu kan se, at de regler, der er blevet vedtaget af et bredt flertal i Folketinget, er begyndt at virke, men regeringen har ikke nogen intentioner om yderligere at stramme familiesammenførselsreglerne.

Alt i alt burde det af de eksempler, jeg har nævnt fra forslaget, nu fremgå, at regeringen ikke kan støtte det konservative forslag.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg synes, der er to spørgsmål, der er meget vigtige at få afklaret straks ved debattens start.

[Helge Adam Møller]

Når indenrigsministeren starter med ret hurtigt at sige, at det konservative forslag er én lang bredside mod retsgarantier, vil jeg godt have at vide, hvad det er for retsgarantier, som vi helt urimeligt vil fjerne.

Når ministeren i slutningen af sit indlæg siger, at Socialdemokratiet og regeringen ikke vil bryde internationale konventioner, ligger der helt klart underforstået, at det gør dette forslag; hvorfor skulle man ellers nævne det? Derfor vil jeg godt spørge, om der er et eneste punkt, hvor dette forslag bryder med nogen international konvention, og om det ikke er korrekt, at der allerede på side 1 i første spalte af de almindelige bemærkninger står, at vi lægger stor vægt på, at alle indgåede internationale konventioner og aftaler nøje skal overholdes. Hvis det er korrekt, synes jeg ikke, at indenrigsministerens bemærkning burde være gjort.

Dorte Bennedsen (S):

Det beslutningsforslag, vi har til behandling, består af 10 punkter, hvor forslagsstillerne ønsker enten lovændringer eller anden form for indsats i relation til udlændingeloven. De fleste af disse 10 punkter blev luftet af Det Konservative Folkeparti, da vi sidst gennemførte ændringer af udlændingeloven for ca. 1½ år siden, og de blev afvist af et flertal, bl.a. fordi flere af dem strider imod vore internationale forpligtelser. Man må derfor i sit stille sind undre sig over, at de kommer på bordet igen allerede nu, da det jo er just det samme Folketing, og man kunne godt få den tanke, at forslaget er fremsat med henblik på brug uden for dette hus.

Flere af de opremsede punkter kræver ikke lovændringer, men kan gennemføres – i hvert fald delvis – rent administrativt. Jeg tænker her først og fremmest på punkt 5 om hurtigere asylsagsbehandling, men også på punkt 3 om indsats over for kriminelle asylansøgere.

I betragtning af at Det Konservative Folkeparti i mere end 10 år har haft ministerposten just på dette område, virker det mildt sagt forunderligt, at partiet først nu indser, at der bør gøres noget. Jeg har simpelt hen ikke tal på de gange, jeg fra denne talerstol har opfordret den tidligere justitsminister til at gøre en ordentlig indsats for at forkorte asylsagsbehandlingstiden, uden at det dog satte sig nogen form for spor, før det til sidst lykkedes Socialdemokra-

tiet at aflokke ministeren et løfte i forbindelse med det sidste udlændingeforlig i juni 1992, et løfte om, at sagsbehandlingstiden for første og anden instans skulle nedbringes til 8-9 måneder. Hvis det ikke var så alvorlig en sag, kunne det faktisk godt pirre min humoristiske sans, at just Det Konservative Folkeparti nu rumler med de store gebærder efter at have siddet med hænderne i skødet i 10 år.

8 af de 10 punkter i forslaget kan Socialdemokratiet ikke støtte. For så vidt angår asylsagsbehandlingstiden og spørgsmålet om de kriminelle asylansøgere, har vi altid ment, at indsatsen bør forstærkes, og det vil jo også ske med det forslag, som regeringen kommer med – om en måneds tid bliver det vel efter det, ministeren sagde i sin tale, hvor ministeren også redegjorde for lidt af indholdet.

Da jeg er meget enig i de ting, ministeren sagde om en række af disse punkter, skal jeg ikke bruge længere tid på det, men kun sige, at Socialdemokratiet ikke kan støtte vedtagelsen af det foreliggende forslag.

John Vinther (KF):

I Danmark indførte vi i 1973 i bred politisk enighed et indvandreresstop. På trods heraf må vi konstatere, at der alene i det sidste tiår er sket en tilvækst i antallet af udlændinge i Danmark på godt 100.000 personer. En meget væsentlig del af forklaringen herpå er, at retskravet på familiesammenføringer reelt har udhulet indvandreresstopet.

Jeg er i den forbindelse godt klar over, at en del af de udlændinge, der kommer til Danmark i medfør af familiesammenføringsreglerne, kommer, fordi de gifter sig med danske statsborgere, men det er ubestrideligt, at mange herboende udlændinge – og typisk udlændinge fra lande, der ligger langt fra Danmark og har et andet kulturmønster end det danske – benytter sig af vore meget liberale familiesammenføringsregler til at hente ægtefæller her til landet.

Derfor ønsker vi i Det Konservative Folkeparti, at retskravet på familiesammenføring afskaffes. Muligheden skal fortsat bestå, men det må ske på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende families samlede tilhørsforhold til Danmark. Det betyder naturligvis, at vi i en lang række tilfælde – nemlig dem, hvor dette tilhørsforhold ikke er til stede – vil nægte

[John Vinther]

familiesammenføring. Hvis de pågældende personer fortsat ønsker familiesammenføring, må det så ske et andet sted end i Danmark, typisk i hjemlandet. En sådan ordning er vel i øvrigt heller ikke andet og mere, end man med rimelighed kan forvente, når man bosætter sig i et andet land.

Her føler jeg, der er et behov for at understrege, at vi i Det Konservative Folkeparti alene ønsker retskravet på familiesammenføring afskaffet, for så vidt angår indvandrere; vi ønsker det ikke afskaffet for flygtninge. Det har naturligvis sin logiske forklaring i, at en flygtning jo netop ikke har muligheden for at vende hjem til sit hjemland og derfor ikke kan blive familiesammenført dér. I det tilfælde er det naturligvis rimeligt, at en flygtning bliver familiesammenført med sin ægtefælle og sine børn her i landet.

Det Konservative Folkeparti ønsker også, at det klart markeres, at flygtninge ikke er og heller ikke skal gøres til indvandrere. Det ligger sådan set også i betydningen af selve ordet flygtning: en flygtning er flygtet fra sit hjemland, fordi han eller hun risikerer at blive forfulgt på grund af sin politiske overbevisning, sin tro eller sin race. Men hvis forholdene i hjemlandet forandrer sig, således at risikoen for at blive forfulgt ikke længere er til stede, ja, så skal man naturligvis som altovervejende hovedregel rejse hjem igen.

Der er selvfølgelig en række situationer, hvor den pågældende har opholdt sig her i landet i så lang tid, at det ikke vil være rimeligt, at der skal ske hjemsendelse. Derfor er det vores opfattelse, at der bør indføres en 7-års-regel, således som det også er anført i bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Når vi omvendt taler om indvandrere, så ligger det jo også i betydningen af dette ord, at det er personer, der er kommet her til landet for at blive, og med det som udgangspunkt finder vi, at det er ganske urimeligt, at der skal anvendes tid og ressourcer på at give fremmedsprogede børn undervisning i deres modersmål. Når de opholder sig i Danmark og har til hensigt fortsat at gøre det, er det altså ikke vores opgave at lære dem deres modersmål, så skal de naturligvis lære dansk – det er i øvrigt også en forudsætning for en vellykket integration. Hvis forældrene mener, at det er hensigtsmæssigt, at børnene kan tale deres modersmål,

ja, så er det forældrenes opgave at lære dem det. Det er jo heller ikke anderledes, end at hvis jeg bosætter mig i udlandet, kan jeg ikke med rimelighed forvente, at det pågældende land vil lære mine børn dansk; det må jeg naturligvis selv gøre.

Med de bemærkninger skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne tilslutte mig beslutningsforslaget – også de dele, som jeg ikke har haft tid til at komme nærmere ind på – ligesom jeg skal udtrykke håb om, at andre af Folketingets partier vil se med velvilje på forslaget.

Jeg tror, det er nødvendigt, at disse rimelige opstramninger gennemføres, hvis vi skal bevare – nogle vil måske bruge udtrykket genskabe – befolkningens forståelse og respekt for de udlændinge, der opholder sig her i landet.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu er hr. John Vinther, så vidt jeg erindrer, først blevet medlem af Folketinget ved sidste valg, og derfor skal jeg ikke bebrejde ham, at han ikke kan hele forhistorien til dette her. Men når han nu tager spørgsmålet op om flygtninge, der skal vende hjem, så er det jo igen et af de områder, hvor det er rørende at høre Det Konservative Folkeparti bruge store ord.

På et vist tidspunkt vedtog dette Folketing et beslutningsforslag om repatrieringsordninger, som netop skulle understøtte det ønske, som mange flygtninge har om at vende hjem. Det blev ved beslutningsforslaget pålagt den daværende regering at komme med forslag efter beslutningsforslagets retningslinjer. Det lykkedes ikke på noget tidspunkt. Justitsministeren blev ved med at sige: Jamen det skal socialministeren gøre. Jeg ved ikke, hvad socialministeren sagde. Jeg kan kun konstatere, at Folketinget aldrig fik et udspil fra den forrige regering. Oven i købet var det sådan, at daværende statsminister Poul Schlüter fandt, at det var en god idé at lave sådanne støtteordninger, men det var ikke muligt på trods af en vedtagelse her i Folketinget at tryne den daværende regering til at komme med et udspil omkring repatrieringsordninger. Men nu kan alting øjensynlig løses meget nemt.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Fru Dorte Bennedsen har åbenbart sat sig for at angribe i stedet for at forholde sig til substansen.

Må jeg så omvendt spørge fru Dorte Bennedsen, om ikke fru Dorte Bennedsen mener, at det er ret og rimeligt, at flygtninge, i det omfang omstændighederne i deres hjemland ændrer sig, således at de ikke længere løber risiko for at blive forfulgt, rejser hjem igen. Er det ikke kun ret og rimeligt, fru Dorte Bennedsen?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi ved, at ganske mange flygtninge meget gerne vil hjem. Vi ved også – vi kan jo tage Chile som eksempel – at det kan være ganske kompliceret. Jeg har glemt, præcis hvor mange – men det var jo i hundredetusindvis af flygtninge – der vendte tilbage til Chile. Det var en ganske vanskelig situation, men mange af de herværende chilenerne ville gerne hjem.

Derfor mener vi i Socialdemokratiet, at det er ret og rimeligt, at vi gør, hvad vi kan for at hjælpe dem, herunder også – og det er en nødvendighed – en vis økonomisk hjælp til, at de kan skabe sig en tilværelse hjemme. Man kan ikke forvente, at folk, der har været her i en lang årrække, skal vende hjem til det totale kaos. Men vi kunne gå ud og hjælpe på nogle af de områder, hvor de bad os.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg tror ikke, fru Dorte Bennedsen fik sagt, hvor lang tid der gik, fra de chilenske flygtninge blev nødt til at flygte, og til de havde mulighed for at vende hjem igen. Der gik imellem 15 og 18 år. De ville jo under ingen omstændigheder være blevet tvunget til at rejse ud af landet, hvis det konservative forslag havde nydt fremme, for deri nævnes udtrykkeligt en 7-års-regel.

Så det er ganske anderledes lange spand af tid, vi taler om, og jeg tror ikke, vi kan være uenige om, at det ikke er rimeligt at bede folk om at rejse hjem, når de har været en halv menneskealder i et fremmed land.

Birthe Rønn Hornbech (V):

I Venstre har vi i en årrække formuleret vor

udlændingepolitik med en række – synes vi – klare standpunkter, og i det omfang der er de samme standpunkter i det konservative beslutningsforslag, er vi naturligvis enige. Det er ikke særlig overraskende.

Vi har i Venstre igen og igen tilkendegivet, at vi ønsker udlændingelovens regler om familiesammenføring ændret, sådan at omgåelse af indvandrerstopet undgås. Vi ønsker specielt, at der skelnes mellem familiesammenføring, hvor familien består i forvejen, fordi vi naturligvis ikke vil splitte bestående familier, og så det modsatte, nemlig de mange opholdstilladelser, der gives på grund af ægteskaber, der er indgået, efter at den ene person har fået opholdstilladelse i Danmark. Det er ikke i uoverensstemmelse med internationale forpligtelser.

Vi mener også i Venstre, at det er forkert nærmest pr. automatik at gøre flygtninge til indvandrere. Vi ønsker denne automatik ændret. Det er jo sådan i dag, at man efter et par års ophold nærmest pr. automatik får livsvarig opholdstilladelse. Faktisk er der mulighed for efter loven at give midlertidig opholdstilladelse til alle, men administrationen er jo som bekendt skredet og skredet i flere år. Det ønsker vi lavet om. Vi ønsker, at grundlaget for ophold i Danmark tages op efter nogle år – ikke efter en menneskealder, vil jeg gerne sige til fru Elisabeth Arnold, men efter nogle år – f.eks. 7 år.

Vi synes også, det er rimeligt, at vi, hvis man efter at have fået flygtningestatus tager hjem på ferie eller tager hjem og henter en ægtefælle, ser på, om opholdsgrundlaget er i orden.

Vi ønsker at hjælpe dem, der er på flugt, så længe de er på flugt fra noget; og bliver flygtningene her ikke livsvarigt, kan vi for de samme ressourcer hjælpe flere flygtninge.

Vi ønsker også en ændret kurs over for de kriminelle, hvad enten det nu er asylsøgere eller personer med opholdstilladelse. Vi mener, at det skader flygtningesagen, at der ikke gribes effektivt ind.

Vi finder også, at sagsbehandlingstiden er et stort problem. Jeg har faktisk i artikler og pressemeldelser gang på gang forsøgt at komme med konstruktive anvisninger på, hvordan sagsbehandlingstiden kunne nedsættes. Specielt er vi meget optaget af den åbenbart grundløs-procedure, som vi synes må kunne bruges meget hurtigere, når det drejer sig om de lan-

[Birthe Rønn Hornbech]

de, som Venstre nu ønsker optaget i NATO. Det kan ikke være rigtigt, at vi på den ene side tilnærmer os Østlandene så meget, som vi gør, og at disse flygtninge så skal sidde her i månedsvis og gennemgå en langsommelig asyl-procedure. Det ser vi meget gerne ændret, og jeg skal ikke lægge skjul på, at det er med meget stor forventning, at vi ser frem til det lovforslag, som jeg forstår på ministeren snart vil komme.

For så vidt angår modersmålsundervisningen, mener vi i Venstres folketingsgruppe – med respekt for EF-reglerne – at det bør være familiernes egen sag at sørge for modersmålsundervisningen. Vi ønsker på den anden side ikke at bestemme over kommunerne, men ønsker tværtimod at stille kommunerne frit, så pligten til modersmålsundervisning fjernes fra kommunerne. Vi er opmærksom på, at der er megen uenighed om, hvad der pædagogisk set er mest rigtigt i den sag, og den debat ser vi gerne fortsat ude i kommunerne.

For så vidt angår kravene til statsborgerskab, har Venstre og Konservative i fællesskab forsøgt at få reglerne skærpet. Vi har også overvejet i Venstres folketingsgruppe, om man ikke burde gøre det lidt mere attraktivt at søge statsborgerskab. Kunne man – uden at blive kaldt grimme ting – lufte den tanke, at man f.eks. så på optjening af folkepension og sagde, at det var rimeligt, at det først var, når personer havde statsborgerskab, at de kunne optjene folkepension? Jeg synes ikke, vi skal kaste smuds i hovedet på hinanden, men forsøge at komme med nye ideer for at anvende de ressourcer, vi har, bedst muligt.

For Venstre er det i hvert fald for en samlet udlændingepolitik helt afgørende, at vi under hensyn til de enorme humanitære opgaver, som den rige verden stilles over for i de kommende år på grund af krige, nød og sult og økologiske katastrofer, på den ene side fører en konsekvent politik, så vi ikke tilskynder til misbrug af asylinstituttet, og på den anden side har ressourcer til at åbne grænserne for dem, der er forfulgt, samtidig med at vi også koncentrerer mere hjælp i nærområderne, fordi vi derved kan hjælpe mange flere for de samme ressourcer.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne tage fat i en enkelt sætning,

som fru Birthe Rønn Hornbech sagde, og som var et ekko af det, den konservative ordfører tidligere har sagt, nemlig at det ikke bør være dansk politik at gøre flygtninge til indvandre-re. Det blev sagt flere gange. Fru Birthe Rønn Hornbech sagde også, at så længe de er på flugt fra noget, skal vi give dem beskyttelse, men når de ikke er det mere, må de sendes hjem igen.

Vi havde i den tidligere udlændingelovgivning en grænse på 2 år, hvori opholdstilladelsen ikke blev fornyet, hvis grundlaget for den ikke længere bestod. Den grænse er udvidet til 3 år efter en ændring i 1992. Vi har nu hørt i dag, at der er forslag om at udvide grænsen til 5 år. Der er også blevet talt om en 7-års-grænse. På den anden side siger man så, at det ikke er rimeligt, at det er noget, der strækker sig over en menneskealder.

Vi har her i landet i øjeblikket mange tusinde bosniske flygtninge, som i nær ved 2 år har levet i uvished om, hvordan deres fremtid vil blive. Jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Har Venstre gjort sig nogen tanker om, i hvilket åremål vi kan udsætte folk for den uvished? Hvornår kan de vide sig sikre på, at nu vil de ikke blive smidt ud, nu kan de få lov at blive her, nu kan de planlægge deres fremtid?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det har vi gjort os mange tanker om. Det er ikke dem alle sammen, jeg vil fremkomme med her fra Folketingets talerstol, og jeg vil slet ikke udtale mig om jugoslaverne – af mange forskellige grunde, ikke mindst udenrigspolitiske – men jeg vil gerne sige om det generelle, at det har vi tænkt igennem. Vi så egentlig gerne, at det blev lidt mere attraktivt at søge statsborgerskab den dag, man kan vælge det, og det kan man netop, når man har været her i 7 år; derfor nævnte jeg den grænse. Det er sådan en arbejdsregel, jeg har lavet for mig selv foreløbig.

Det er jo noget, vi må diskutere, men der kunne være noget rimeligt i, at når en person havde været her – det skulle ikke være undtagelsesfrit, men groft sagt som en arbejdsregel – i 7 år, når den pågældende var i stand til at søge statsborgerskab og havde den mulighed for at blive her, så skulle det selvfølgelig ophøre med at være midlertidig opholdstilladelse. Sådan har vi set på det.

Ebba Strange (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige, at SF ikke kan støtte Det Konservative Folkepartis beslutningsforslag. Jeg tror ikke, det kommer bag på nogen, men så er jeg da sikker på, at jeg har fået det sagt.

Jeg synes, det har været ganske interessant læsning, for nu er man jo sluppet fri af den ansvarlige ministerpost, og så er det jo altid rart at vide, hvad der så egentlig gemmer sig bag alle de ting, der er sket i de 10 år. De Konservative har haft ministerposten for dette her område.

Jeg vil sige, at det menneskesyn, der afslører sig i disse forslag, er grundlæggende et andet menneskesyn end det, SF har. Vi er i SF ikke skræmt af det antal udlændinge, der bor i Danmark. Vi finder ikke, at de udgør nogen som helst trussel for det danske samfund. Vi har intet ønske om at smide folk ud for at komme af med dem af en eller anden grund. Vi synes, de på mange måder har været og stadig er en berigelse for det danske samfund. Jeg har personligt kendt mange af dem, og mange af de flygtninge, jeg har kendt, er bestemt nogle af de mest værdifulde mennesker, jeg har kendt.

Derfor synes jeg også, det er en mærkelig tingsliggørelse at begynde at tale om, at vi gør flygtninge til indvandrere. Vi gør dem ikke til noget! Vi giver flygtninge asyl, når de har ret til det – færre af dem, der søger, og alt det dér, men det er en anden diskussion, at der er så mange, der søger, men ikke er berettigede til at få det. Vi giver dem asyl, der er berettigede til at få det. Dermed har vi sagt til dem: I har ret til at være i det her land.

Nu er jeg glad for, at Elisabeth Arnold tog den korte bemærkning, for det er jo så lidt, man kan nå at sige på fem minutter, men jeg er meget enig med hende i, at i det øjeblik, vi har givet dem asyl, har vi givet dem frihed, som de kan bygge deres liv videre på: de får børn, børnene går i skole, de uddanner sig, de får arbejde, de kan planlægge deres liv på et eller andet tidspunkt.

Og med hensyn til den dér 7-års-grænse sad jeg sådan og tænkte i mit hoved på, hvor mange af alle de konflikter, jeg har kendt flygtninge fra, siden min onkel i 1935 kom fra nazi-Tyskland, der har været slut efter 7 års forløb. Jeg kan ikke komme i tanker om nogen – det er muligt, hr. John Vinther kan nogen – for det

tager nemlig som regel lang tid. Det har taget lang tid i Iran for eksempel, en konflikt, vi ikke er færdige med.

Derfor synes jeg, det er helt forkert tænkt. Der sker jo det, at de falder til – og hvis de ikke falder til, ja, så rejser de hjem, når den dag kommer, eller også rejser de til et helt tredje land. For eksempel er mange af de polske jøder, som kom omkring 1968, rejst til andre lande, hvor de befinder sig bedre. Sådan er det.

Aldrig! Man får os aldrig med til det dér, fordi det grundlæggende menneskesyn, vi har, er, at de er mennesker og ikke ting, som vi kan gøre et eller andet ved.

Det samme gælder selvfølgelig de andre retskrav, man prøver på at svække eller fjerne med beslutningsforslaget.

Og så vil jeg sige om de andre strammingsforslag, som ikke direkte drejer sig om retsstillingen, men er sådan almindelige strammingsforslag, at med hensyn til modersmålsundervisningen kan man da sige, at den kan de selv betale, men mange af dem har ikke så forfærdelig godt råd. Og det med, at forældrene selv kan undervise dem – ja, der er jo ikke ret mange danske forældre, der føler sig i stand til at undervise deres børn ordentligt i dansk. Jeg tror ikke, at der er mange af de her tilstedeværende, der har gjort det. Jeg vil heller ikke anbefale det, for jeg tror ikke, at man er dygtig nok til det. Derfor synes jeg, det er udmærket, at børnene har nogle lærere til at undervise sig i deres lands sprog og deres lands kultur.

Man kan altså sige, at det må de selv betale, men ikke ret mange af dem har råd til det, og det er faktisk en del af vores internationale konventioner, bl.a. børnekonventionen og den menneskerettighedskonvention, som vi vedtog i Wien i sommer, at en udlænding, der har ophold i et fremmed land, har ret til at holde sin kultur og sit sprog ved lige.

Jeg synes, det er dejligt at leve i et land, der kan sige, at det kan vi godt tilbyde sammen med de andre ting. Det er jo ikke et spørgsmål om enten at lære sit eget sprog eller lære dansk. Det er et spørgsmål om at have et fundament, som man kan tænke, føle, fornemme og opleve på, og oveni det så lære sig et ordentlig dansk. Der er ikke noget med, at de lærer dårligere dansk, fordi de kan deres modersmål, tværtimod, de bliver bedre til at lære dansk.

[Ebba Strange]

Med hensyn til de kriminelle asylansøgere vil jeg sige, at de selvfølgelig skal retsforfølges ligesom alle andre, men hvis de virkelig er asylberettigede, ja, så må de have asyl. Men selvfølgelig skal de da retsforfølges, og det går jeg også ud fra at de bliver.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan forstå på fru Ebba Stange, at den person, der har fostret sætningen: »Vi gør flygtninge til indvandrere«, er et ondt menneske. Jeg må så sige, at det er noget, jeg har lanceret for mange år siden, og det er nok gået ind i sproget mange steder, fordi jeg synes, det gør det ret forståeligt, hvad det er, vi mener.

Jeg står helt uforstående over for – og jeg er faktisk også dybt bedrøvet over det – at fru Ebba Strange kan tro, at jeg vil tingsliggøre flygtninge, når jeg siger, at vi gør flygtninge til indvandrere. Nej, det er en kritik af systemet, af os selv, af politikerne; det er netop ikke en kritik af flygtninge. Jeg har altid sagt, at vi gør flygtninge til indvandrere, men det er ikke flygtningenes skyld.

Hvis vi skal diskutere videre, må vi altså lade være med at skyde hinanden motiver i skoen, som vi ikke har; så kommer vi aldrig videre. Det, som jeg ønsker, er, at vi i højere grad giver vores flygtningepolitik en dynamik og en humanitær profil, at vi bruger ressourcerne på så mange flygtninge som muligt, så længe de er på flugt fra noget. Selv fru Ebba Strange må vel indrømme, at der er grænser for, hvad vi har ressourcer til. Der er 20 mio. flygtninge i verden, og vi forgylder nogle få på livstid. Vi synes ikke i Venstre, at det er den rigtige måde at gøre det på, og det vil vi gerne have en diskussion om.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Blot en enkelt bemærkning til fru Ebba Strange. Fru Ebba Strange kunne ikke komme i tanker om en konfliktsituation, der ikke havde varet mere end 7 år. Man skal ikke gå så forfærdelig langt tilbage i tiden, hvis man ser på de personer, der er kommet til Danmark og har påberåbt sig asyl inden for de sidste 2, 3, 4, 5 år, som kommer fra de gamle Østlande. Der er i mellemtiden sket et systemskifte i de gamle

Østlande. De har demokrati i dag. Det er ikke rimeligt, at de mennesker i al evighed kan opholde sig her i Danmark.

Formanden:

Der er en livlig virksomhed af korte bemærkninger, vil jeg gerne sige til de forskellige.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Ja, det er rigtigt, at der var nogle af dem, der kom sådan lige inden det brasede sammen derovre, det vil jeg ikke afvise; dem tænkte jeg ikke på. Da jeg tænkte på dem østfra, tænkte jeg på jøderne fra 1968, ungarene fra 1956, tjekkerne fra 1968 osv., osv. Det er klart, at der kom nogle senere, men selv de Solidarnoszfolk, der flygtede fra Polen, flygtede i begyndelsen af 1980'erne. Jeg ved ikke, hvor mange der er kommet i årene lige før det brasede sammen derovre. Det har jeg ikke tal på, så det ved jeg ikke. Men o.k., hr. John Vinther fandt en gruppe.

Så til fru Birthe Rønn Hornbech: Det er vores gamle diskussion, om vi skal hjælpe dem, der nu er i landet, eller bruge pengene dér, hvor ulykkerne opstår. Jeg har selvfølgelig aldrig vendt mig imod, at man skulle bruge penge tæt ved, hvor ulykkerne opstår; det ved fru Birthe Rønn Hornbech også godt. Vi har ikke tid – slet ikke på korte bemærkninger – til at tage den store diskussion, men jeg har altid ment, at de mennesker, der har det overskud og det drive, og det – ja – håb, der ligger i at prøve at nå et helt andet land, f.eks. fra Chile tværs over Atlanterhavet til Danmark, skal have en chance.

Jeg mener, efter at jeg har fulgt det igennem mange år, at man i de undervisningsprogrammer og arbejdsstræningsprogrammer og lignende, som Dansk Flygtningehjælp har lavet for disse mennesker, faktisk meget ofte har haft blik for, at de uddannelser, de fik tilbudt, skulle være nogle, som de ikke kun kunne bruge i Danmark, men også kunne bruge i deres hjemland. Og vi kan faktisk se nogle meget gode eksempler på det i Argentina og Chile for øjeblikket, hvor der kommer socialrådgivere, håndværkere og tandteknikere, der kommer mennesker tilbage til de lande, som de oprindeligt flygtede fra, med en uddannelse, som de

[Ebba Strange]

har fået i Danmark, og som kan komme dem til gavn, uanset hvor længe de nu skulle blive her, eller om de skulle vende hjem igen, så de har valget imellem at blive indvandrere eller vende tilbage.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Vi skal ikke gøre flygtninge til indvandrere, bliver der sagt. Jeg vil godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech og også den konservative ordfører: Hvad vil det sige? Er vi enige om, at en lang række af de flygtninge, vi har fået her til landet, har været her i mange år, fordi de ikke kunne vende hjem? Det gælder chilenerne, som jeg har nævnt, det gælder ungarerne, det gælder polakkerne, det gælder vietnameserne, og det gælder en lang række andre, som ikke har kunnet vende hjem inden for den 7-årsfrist, som Det Konservative Folkeparti nu vil sætte.

Det har været et problem for mange, at det koster dyrt at have flygtninge her, fordi de skal være på offentlig forsørgelse. Så får vi altså flygtninge herop, og de lærer det danske sprog, de uddanner sig, og de forsørger sig selv; er de så dermed blevet indvandrere, så vi skal bebryde enten os selv eller dem, at de nu ikke er flygtninge, men nu er indvandrere?

Man må altså vælge det ene eller det andet standpunkt: Hvis man gerne ser, at de mennesker, der kommer hertil, som vi gerne vil hjælpe og gerne vil yde offentlig forsørgelse, så længe det er nødvendigt, bliver i stand til at klare sig selv, kan det ikke nytte noget, at man, når de så bliver i stand til at forsørge sig selv, kommer og jamrer over, at de nu er blevet til indvandrere. Enten eller!

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu tror jeg ikke, at fru Dorte Bennedsen mener det helt alvorligt, at jeg kan beskyldes for at jamre, for så bliver vi da uvenner for alvor. Det tror jeg ikke at fru Dorte Bennedsen mente.

Jeg mener ikke, at fru Dorte Bennedsen har ret – men tak for, at vi nu får lidt diskussion om det. Jeg mener ikke, at det er rigtigt at sige, at man må vælge enten det ene eller det andet. Kunne vi nu ikke prøve at lade Berlinmuren

falde og lade fordommene ligge? Jeg kan ikke forstå, at hver gang jeg har sagt fra denne talerstol, at vi skal have midlertidig opholdstilladelse for alle, er det, som om nogle partier er en garde, og så kan vi ikke få en diskussion. Lad os nu få den, for fru Ebba Strange nævnte nogle eksempler med chilenerne, der er kommet hjem, og sagde, at det har vendt sig til noget lykkeligt, og at de har fået en uddannelse her i landet, som kan bruges. Jamen det ene udelukker da ikke det andet. Lad nu være med at skyde os noget i skoene, som vi ikke har tænkt.

Og jeg jamrer ikke; jeg siger, at vi gør flygtningene til indvandrere, når vi pr. automatik giver dem livsvarig opholdstilladelse, og jeg beder bare om, at den automatik bliver diskuteret, og spørger, om vi ikke i hvert fald skulle ophæve automatikken. Flygtninge er jo pr. definition nogle, der bør vende hjem til deres hjemland.

Når fru Dorte Bennedsen så spørger: Jamen hvad så? Hvorfor skal vi så integrere dem og give dem en uddannelse osv.?, må jeg erkende, at det er et dilemma, og at det slet ikke er så let. Jeg har aldrig påstået, at der er lette løsninger. Men lad os dog prøve at få det diskuteret.

Formanden:

Så går vi tilbage til ordførerrækken.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil godt starte med at sige til Det Konservative Folkeparti – og jeg vil også tage Venstre med – at jeg absolut ikke nærer fordomme over for fru Birthe Rønn Hornbech, sådan som fru Birthe Rønn Hornbech er bange for at Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre nu gør.

Men jeg vil også godt sige til Det Konservative Folkeparti, at i Fremskridtspartiet synes vi, det er ganske udmærket, at man nu kommer med nogle initiativer til, hvordan man kan ændre udlændingeloven. Selvfølgelig kan Fremskridtspartiet støtte det; det vil jeg godt sige fra starten. Men dette beslutningsforslag med 10 punkter er faktisk et beslutningsforslag, hvor vi i Fremskridtspartiet mener, at hvert punkt for sig kræver et selvstændigt lovforslag. Det med den brede pensel, som har været nævnt tidligere i dag, vil jeg godt tilslutte mig; jeg synes, det er noget sjusket udformet.

[Pia Kjærsgaard]

Man burde naturligvis godt og grundigt og hver for sig have gennemarbejdet de 10 punkter, som Det Konservative Folkeparti stiller op. Det ville Fremskridtspartiet naturligvis have værdsat meget.

Jeg kan naturligvis notere med tilfredshed, at De Konservative vil ændre alle de regler, som De Konservative altså gennemførte sammen med alle andre partier end Fremskridtspartiet under daværende justitsminister Ninn-Hansen i 1983. Det, som Det Konservative Folkeparti ønsker, er jo en total sønderrivning af den nugældende udlændingelov, som en konservativ justitsminister altså selv skrev under på, og som De Konservative naturligt nok også tilsluttede sig sammen med de øvrige partier i 1983.

Jeg kan med nogle enkelte forbehold godt tilslutte mig punkterne; jeg vil f.eks. spørge til punkt 7, hvor der står, at fremmedsprogede børn ikke skal undervises i deres eget sprog i folkeskolen – det er jeg enig i – men så står der, at de skal lære dansk. Hvordan deler Det Konservative Folkeparti det op? Der er noget, der hedder indvandrere, og der er noget, der hedder flygtninge. Mener De Konservative – således som det er min opfattelse at Venstre mener – at flygtninge skal integreres i det danske samfund ved, at de nærmest skal påtvinges at lære dansk? Det har jeg i hvert fald meget ofte hørt bl.a. hr. Peter Brixtofte udtale at flygtninge også burde.

Med hensyn til statsborgerskab fatter jeg simpelt hen ikke, hvorfor De Konservative har stemt imod vores forslag, det, der hed B 45, og som blev fremsat i samlingen 1992-93. Der siger den konservative ordfører, hr. John Vinther, at man hellere, i stedet for at komme med selvstændige forslag, skal komme frem til en aftale om det i selve Indfødsretsudvalget. Hvad er der i mellemtiden sket dér for Det Konservative Folkeparti? Absolut ingenting! Nu kommer man ikke engang med et selvstændigt forslag, men med et beslutningsforslag, hvor man bare tager det med som et punkt – for det kan man jo lige så godt, når nu man har alt det andet!

Hvorfor i alverden – det gælder også Det Konservative Folkeparti – stemmer man så imod, når Fremskridtspartiet stiller ændringsforslag under behandlingen af indfødsretssager, hvor vi ønsker kriminelle eller folk på bi-

standshjælp pillet ud af de store lovforslag, som Folketinget behandler ca. tre gange hvert år, hvor man samlet giver et antal udlændinge på 800-900 personer dansk indfødsret, og hvor vi hver evig eneste gang tager dem ud, som har begået butikstyveri, dokumentfalsk eller vold mod sagesløse eller kørt spirituskørsel – blot for at nævne nogle eksempler? Det kan vi jo heller ikke få De Konservative med på og heller ikke Venstre. Det beklager vi meget.

Jeg vil også godt høre De Konservative om, hvorfor man ikke i sit forslag under punkt 5 har nævnt, at det burde være muligt at afvise åbenbart grundløse asylsøgere allerede ved grænsen. Hvorfor skal russere, baltere og andre fra østeuropæiske lande, der har fået demokrati, overhovedet have asyl i Danmark? Hvorfor tager man ikke det med under det punkt? I Fremskridtspartiet er vi helt enige i bemærkningerne på side 1, hvor forslagsstillerne skriver, at pengene bruges bedst så tæt på hjemlandet som muligt. Vi er ganske enige i de bemærkninger; dem kan vi varmt tilslutte os. Det er et enormt problem, og det ser vi også i diskussionen om de midlertidige flygtninge fra Bosnien. Hvad i alverden gør man, når de først er kommet ind i landet, uanset om det er på grundlag af en midlertidig opholdstilladelse eller det er på de gældende asylbetingelser?

Det er altså også fristende at spørge – jeg kan simpelt hen ikke lade være med det – hvorfor i alverden den daværende regering intet gjorde, da den for et års tid siden selv havde justitsministerposten.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Hvad angår statsborgerskab, tror jeg, fru Pia Kjærsgaard har glemt at konsultere sit partis medlem af Folketingets Indfødsretsudvalg, for det er ganske enkelt ikke rigtigt, at der ikke er sket noget, siden vi engang afviste Fremskridtspartiets beslutningsforslag. Der har været ført forhandlinger i Indfødsretsudvalget – desværre med det resultat, at vi mod forventning ikke kunne få andre partier end os selv, Venstre og Fremskridtspartiet med på nogle stramninger. Det har vi nu erkendt.

Vi var måske lidt naive: Vi troede faktisk, der var en åbning i forhold til de øvrige partier. Vi har nu erkendt, at den åbning ikke var der, at vi ikke kunne få noget igennem ad forhand-

[John Vinther]

lingens vej. Derfor har vi meddelt i Indfødsretsudvalget, at vi anser os for stående frit i forhold til den aftale, vi hidtil har haft. Man kan jo kalde det en konsensusaftale om, på hvilke kriterier der skulle tildeles statsborgerskab. Vi kommer med vores eget beslutningsforslag, og jeg formoder i øvrigt også, at det langt hen ad vejen er af en sådan karakter, at Fremskridtspartiet vil hilse det velkomment.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jamen det glæder mig da, at De Konservative gør det, og jeg vil anbefale De Konservative, at de kigger godt og grundigt på det forslag, B 45 fra samlingen 1992-93, som De Konservative ved hr. John Vinther afviste.

Så må jeg også konkludere, at selv om der ikke er et flertal i Indfødsretsudvalget – det kan vi alle beklage – forventer jeg, at når vi stiller ændringsforslag til indfødsretslovene, vil De Konservative også stemme for dem. For det er ikke ærlig snak, hvis man samtidig bare giver indfødsret til så mange personer på en gang, når De Konservative udmærket ved, at der i det bunkebryllup findes en masse personer, som ikke er værdige til at få indfødsret. Jeg vil kort og godt bede De Konservative om at tage sig sammen på dette punkt, for jeg tror, at man inderst inde godt ved, at det ikke kan fortsætte på den måde, at det ikke kan nytte noget, at vi handler på den måde. Men så vis dog lidt mod og mandshjerte, også når det er Fremskridtspartiet, der kommer med forslagene!

Bodil Melgaard Haakonsen (CD):

I beslutningsforslaget står der, at retskravet på familiesammenføringer skal ophæves. Samtidig står der i bemærkningerne, at alle indgåede internationale konventioner og aftaler nøje skal overholdes. De to ting kan det godt være svært at forene. Som ministeren nævnte, har Danmark tiltrådt en række internationale aftaler, hvor familiens enhed er et centralt beskyttet element, og med de stramninger med hensyn til familiesammenføringer, der nu er gennemført i udlændingeloven, er der ikke ret meget mere at komme efter. Reglerne kan ikke strammes mere, uden at vi kommer på kant med vores internationale forpligtelser. De administrative opstramninger, som beslutnings-

forslaget lægger op til, dels de generelle opstramninger af sagsbehandlingstiden og dels behandlingen af de kriminelle asylansøgere, er CD helt enig i, og det har også allerede udmøntet sig i konkrete initiativer fra regeringens side. Vi kan ikke byde asylansøgerne det psykologiske pres, som den langvarige uvished om fremtiden er, ligesom det økonomisk og administrativt er uhensigtsmæssigt med de lange sagsbehandlingstider.

I CD har vi haft mange overvejelser omkring behandlingen af kriminelle asylansøgere, men da antallet af kriminelle asylansøgere er så lille set i forhold til det samlede asylansøgerantal, har vi fundet det helt urimeligt, at de skulle være anstødsstenen i den danske befolknings forhold til eller opfattelse af asylansøgere generelt. Vi har derfor fundet det rigtigt, at sagsbehandlingen fremskyndes, så problemerne begrænses mest muligt.

I øvrigt skal jeg begrænse mig til at sige, at CD tager afstand fra flere af de punkter, der er nævnt i beslutningsforslaget – vi vil derimod se frem til at få en saglig debat om emnet, når Per Sørensen-udvalgets næste delbetænkning foreligger – og derfor kan vi altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte det fremsatte forslag til folketingsbeslutning om ændring af udlændingeloven. Vi synes, det er et forslag, der præges meget af, at det skal bruges i en kommende valgkamp, og at det mest skal bruges til udvortes brug – som den socialdemokratiske ordfører sagde.

Endvidere kan man om flere af punkterne sige, at det er falsk varebetegnelse. Jeg vil komme med nogle enkelte eksempler:

Der er punktet om, at flygtninge ikke skal gøres til indvandrere, at de skal vende tilbage til det land, hvorfra de er flygtet, når der ikke længere er behov for beskyttelse. Hvis man læser bemærkningerne, vil man se, at det dog ikke gælder, hvis de har været her i mere end 7 år; så skal der være mulighed for at blive her.

Det vil sige, at overskriften ikke passer med indholdet af teksten.

Det samme gælder med hensyn til de kriminelle: Der står, at der skal gribes effektivt ind over for kriminelle udlændinge, som har opholdstilladelse i Danmark, kriminelle asylsø-

[Ellsabeth Arnold]

gere. Hvis man så læser bemærkningerne, står der: »Efter at have afsonet straf skal de udvises, medmindre det er i modstrid med de internationale konventioner, Danmark har tiltrådt.«

Igen: Overskriften signalerer en meget håndfast og meget gennemgribende ændring af den hidtidige praksis, men det gør teksten til bemærkningerne ikke. Der står: » . . . medmindre det er i modstrid med de internationale konventioner, Danmark har tiltrådt.«

Jamen der er masser af de folk, som afsoner straffe i Danmark, og som ikke kan udvises, idet de vil være i akut fare, måske endda i fare for at blive henrettet, hvis de bliver sendt tilbage til deres hjemland.

Sådan kan man altså gå det igennem og sige, at der er adskillige ting, som har falsk varebetegnelse. Og fra radikal side må vi sige, der er også ting, som vi simpelt hen bare er uenige i. Det gælder selvfølgelig det med Ombudsmanden, som man foreslår skal trækkes helt ud af flygtningesagsbehandlingen. Det gælder også spørgsmålet om fremmedsprogede børns mulighed for at blive undervist i deres modersmål i folkeskolen. Der er vi også uenige.

Til gengæld er vi da helt enige i, at asylsagsbehandlingen skal ske hurtigere. Det synes vi bare at den tidligere justitsminister kunne have gjort ganske meget for at få gennemført, da han havde muligheden for det. Der var ingen problemer med at få øgede bevillinger f.eks. til øget bemanning de steder, hvor der skulle ske en hurtigere asylsagsbehandling, men det var man ikke interesseret i fra den daværende regering.

Man kunne få den mistanke, at det af og til var bekvemt for den daværende regering at have rigtig mange frustrerede asylsøgere siddende år efter år efter år og vente på en afgørelse for at give indtryk af, at landet var mere presset, end det egentlig var.

Vi siger også nej til skærpede krav ved ansøgning om dansk statsborgerskab, og vi siger også nej til at øge fristen for inddragelse af opholdstilladelse fra 3 til 5 år. Den er lige blevet hævet fra 2 til 3 år. Det synes vi var rigeligt. Det er ikke rimeligt at udsætte folk for uvished i flere år end højst nødvendigt.

En enkelt ting, som ikke har været bragt så meget frem i forbindelse med familiesammenføring, vil jeg godt nævne:

Man foreslår retskravet afskaffet. Det er så i orden; vi er uenige, men man kan have den mening, at det skal afskaffes. Men det, man ønsker det erstattet med, er en konkret vurdering af den enkelte sag. Det vil sige, at man vil genindføre total vilkårlighed i bedømmelsen af indvandreres mulighed for familiesammenføring.

Man kunne frygte, at der ville blive taget geografiske hensyn, så man sagde: Nej, nu er der for mange tyrkere, så nu tillader vi ikke flere tyrkiske familiesammenføringer. Eller: Nej, nu er der for mange iranere, så nu tillader vi ikke flere iranske. Den vilkårlighed vil automatisk blive erstatningen for det retskrav, der findes nu, og derfor er vi grundlæggende imod det.

Til sidst vil jeg lige sige, at jeg synes, det har været interessant at se her i dag, at Venstre og De Konservative og Fremskridtspartiet er enige om en stor del af disse emner, men at fru Pia Kjærsgaard ikke synes, man gik vidt nok, men dog kunne støtte alt det, der er fremsat her.

Jeg synes, vi må forudse, at der her er basis for en spændende regeringskabale, hvis det skulle blive muligt efter næste valg, og jeg går ud fra, at Fremskridtspartiet vil vide at benytte sin stilling som eventuelt støtteparti for en kommende VK-regering til at få disse krav igennem, som fru Pia Kjærsgaard altså ikke engang synes gik vidt nok. Jeg siger: Velkomme!

Lysholm Christensen (KRF):

Udlændingepolitikken fylder meget både i det politiske billede og i medie billedet og i folks bevidsthed i disse år. Det har jo den helt naturlige forklaring, at der kommer et stort antal fremmede til vore grænser i disse år, fordi de af forskellige grunde ikke kan være, hvor de ellers er bosat. Det er jo dels flygtninge, som kommer fra urocentre, dels indvandrere, som kommer i kraft af familiesammenføringsreglerne.

Så det er helt naturligt, at denne debat også dukker op i Folketinget en gang imellem, og vi har så igen i dag fået et forslag, denne gang fra Det Konservative Folkeparti, og jeg skal knytte nogle kommentarer til nogle af punkterne i beslutningsforslaget.

Først er der spørgsmålet om retskravet i forbindelse med familiesammenføring. Som det er sagt tidligere, har vi jo altså i Danmark til-

[Lysholm Christensen]

sluttet os nogle regler i international sammenhæng på det punkt, og det vil vi gerne stå ved, og derfor mener vi ikke, at der umiddelbart er grundlag for at ændre på disse regler.

Punkt 2 om, at flygtninge skal vende tilbage til deres hjemland, så snart forholdene gør det muligt, kan vi ikke være uenige i. Det er da helt naturligt, at sådan må det være. Spørgsmålet er så, hvordan man vurderer forholdene derhjemme, hvornår det er muligt at vende hjem. Det kan godt være, at det ikke er muligt at vende hjem umiddelbart efter, at der eventuelt er lavet en fredsslutning. Så der er nødt til at være noget elastik i en sådan ordning. Men naturligvis er det det rigtige, at et stort antal vender hjem. Nogle vil formentlig blive hængende, og det ser vi heller ikke noget problem i.

Så er der punkt 3 om effektive indgreb over for kriminelle flygtninge. Dér vil jeg sige, at der jo allerede er en række initiativer i gang på det punkt. Det er jo ikke sådan, at vi tolererer hvad som helst fra flygninges side, når det gælder kriminalitet eller overtrædelser af vores lovgivning – bestemt ikke. Derfor ser vi ingen grund til at lave nogen ny lovgivning på det punkt, men henstiller, at man efterkommer de regler, der er. Og i øvrigt er der også tanker i gang om, hvordan det kan gøres mere effektivt inden for de gældende rammer.

Med hensyn til hurtig sagsbehandling er vi jo ved det punkt, hvor indenrigsministeren klart har gjort rede for her tidligere i debatten, at der er nogle initiativer i gang fra regeringens side, som vi hilser med stor tilfredshed. Vi venter os meget af de kommende ugers forhandlinger på det punkt. Vi tror, man kan komme et godt stykke i retning af en hurtigere sagsbehandling, uden at det behøver at gå ud over retssikkerheden. Så dér medvirker vi gerne positivt til at få nogle løsninger i hus.

Med hensyn til punkt 6 om Ombudsmanden vil jeg sige, at Ombudsmanden selvfølgelig fortsat skal kunne kontrollere, om sagsbehandlingen har været korrekt. Så på det punkt er vi ikke indstillet på at ændre ved forholdene, men hans behandling af sagen må selvfølgelig ikke have opsættende virkning.

Nøgleordene må således være »individuel sagsbehandling på kortest mulig tid«, således at de, der kommer til vore grænser, kan få en hurtig afklaring af deres situation. Og vi medvirker gerne til, at vi får den sagsbehandlings-

tid ned, sådan at vi giver de fremmede de bedst mulige vilkår i den ulykkelige situation, de jo er i.

Vi kan altså ikke støtte forslaget, men medvirker positivt i de forhandlinger, som regeringen skal i gang med.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Helge Adam Møller.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt takke alle ordførerne for de bemærkninger, de er kommet med – selvfølgelig specielt ordførerne for De Konservative, Venstre og Fremskridtspartiet, som var overvejende eller helt positive, men jeg vil da også takke for de bemærkninger, tilkendegivelser og klare standpunkter, der kom fra de øvrige ordførere. Det er nu meget rart at vide, nøjagtig hvor vi står, inden de forhandlinger, der skal i gang på et senere tidspunkt.

Jeg synes jo nok, at tallene eller de nøgne kendsgerninger taler for, at det er nødvendigt, at vi foretager noget. Og dér kan jeg jo også forstå, at regeringen vil spille ud med et antal forslag om en måned eller halvanden.

For to år siden var der knap 5.000 asylansøgere, sidste år knap 14.000, og i år bliver det over 17.000. Vi ved, at i begyndelsen af 1992 havde vi 28 asylcentre, og her pr. 10. januar åbnede vi center nummer 135, altså en femdobling på to år. Vi ved også, at i løbet af de sidste 12 år er antallet af udenlandske statsborgere i Danmark gået fra 102.000 til i dag 200.000, altså en fordobling.

Og så kommer jeg til det, der sådan set er det mest alvorlige i forbindelse med de ting, jeg har nævnt:

Tidligere lå anerkendelsesprocenten for asylansøgere mellem 70 og 80; det vil sige, at tre ud af fire, der søgte asyl i Danmark, også fik asyl, idet de var flygtninge og blev anerkendt som flygtninge.

I dag må vi konstatere, at i stedet for, at tre ud af fire får asyl, så nærmer vi os, at det kun er én ud af fire, der får asyl. De tre øvrige er altså ikke flygtninge. Men det, at de har været i det danske system i et eller halvandet år, har medført, at der er brugt utrolig mange ressourcer – penge, som kunne have været anvendt til at hjælpe et langt, langt større antal mennesker derude, hvor flygtningeproblemerne opstår.

[Helge Adam Møller]

Det er i det hele taget nøgleord i vores forslag, at vi må tilstræbe, at de midler, der anvendes, og som der i Folketinget er flertal for at anvende på dette område, anvender vi så effektivt som overhovedet muligt, og det vil simpelt hen sige således, at flest muligt hjælpes.

Og forslaget her mener vi tager stilling til de problemer, jeg beskrev, og det anviser også løsningsmodeller. Ikke alle er enige, men der er nogle løsningsmodeller, som vil sikre, at de milliarder, vi anvender, anvendes til at tilgode-se flest muligt og først og fremmest anvendes tæt på de steder, hvor problemerne opstår, for man kan hjælpe mange flere mennesker dér.

Forslaget medfører, hvis det bliver vedtaget, at asylansøgere, som ikke er flygtninge, hurtigt kan afvises, og det medfører også, at asylansøgere eller andre udlændinge, der groft bryder de love og de regler, vi har i Danmark, kan udvises.

Lad mig så vende mig til nogle af de bemærkninger, som ministeren og de enkelte ordførere kom med:

Indenrigsministeren sagde, at dele af forslaget var floskler og gamle travere. Og et af de eksempler, der så blev nævnt, var bl.a. det, at retskravet skulle fjernes. Dér har den konservative ordfører jo klart og tydeligt understreget – som det også står i forslaget – at det gælder retskravet for indvandrere med hensyn til familiesammenføring og selvfølgelig ikke flygtninge. Det er vigtigt at få fastslået.

Men hvorfor er det så rimeligt – der er også mange af de øvrige ordførere, som har vendt sig imod dette – at eksempelvis en marokkansk mand, som bor i Danmark og i øjeblikket har opholdstilladelse, men stadig væk er marokkansk statsborger, og som kun taler marokkansk, hvis han ønsker at gifte sig med en marokkansk kvinde, som også er marokkansk statsborger, og som har boet hele sit liv i Marokko og kun taler marokkansk, skal have mulighed for at gifte sig med denne kvinde og dermed få opholdstilladelse sammen med hende resten af deres liv her i Danmark? Hvorfor skal to marokkanske statsborgere – som altså ikke er danske statsborgere, og som har boet i Marokko det meste af deres liv – automatisk have lov til at have deres ophold i Danmark resten af deres liv? Med ganske stor sandsynlighed for, at det er danske skatteborgere, der via kon-tanthjælp eller bistanthjælp må betale for det

– med den arbejdssituation, vi har i Danmark i øjeblikket! Hvorfor? Bliver danske statsborgere behandlet på tilsvarende måde i andre lande i verden? Har vi de samme rettigheder? Nej, det har vi selvfølgelig ikke, og det er, fordi det er urimeligt at have et retskrav her; det strider mod de fleste menneskers sunde fornuft og opfattelse af ret og rimelighed.

Der var også mange – bl.a. indenrigsministeren – der vendte sig imod, at Ombudsmanden ikke skulle have mulighed for at behandle sager, der er afgjort af Flygtningenævnet. Det er en meget vigtig garanti for tryghed, sagde indenrigsministeren. Jamen Flygtningenævnet er jo et domstolslignende organ; det er en dommer, der er formand. Har vi andre domstolslignende organer med en dommer som formand, hvor Ombudsmanden kan gribe ind? Er det ikke sådan, at da man oprindeligt lavede ombudsmandsloven, var det hensigten, at i forbindelse med den slags domstolslignende organer skulle Ombudsmanden ikke have ret til at behandle sager? Er det ikke at give udlændinge eller asylansøgere en, man kan næsten sige ekstra retsgaranti i forhold til eksempelvis danskere? Hvis en dansker har fået behandlet sin sag i et retssystem med først én dommer i en byret og dernæst en anden dommer i en landsret, kan ombudsmanden da ikke gribe ind og ændre det. Det ville vi jo nok alle sammen sige nej tak til; Ombudsmanden skal ikke være overdommer. Er det ikke også sådan, at den nuværende ombudsmand, selv inden han blev ombudsmand, anbefalede dette system? Han har jo en vis juridisk sagkundskab, og han mente altså dengang, at det var forkert, at Ombudsmanden skulle have mulighed for at omgøre bestemmelser truffet i Flygtningenævnet. Så jeg synes nok, at der er en del saglige begrundelser, der kan tale for, at det er en forkert og unødvendig og urimelig retsgaranti, der er indbygget her.

Jeg lagde mærke til, at jeg ikke fik noget svar – men det er jo også et svar – med hensyn til, at der selvfølgelig ikke var nogen internationale konventioner, der blev brudt i det forslag, vi har fremsat.

Så var der det med smøleriet: Indenrigsministeren sagde – og jeg skal ikke skuffe hende – at jeg uden tvivl ville sige noget om smøleriet i forbindelse med Per Sørensen-udvalget og spørge, hvorfor man ikke allerede havde frem-

[Helge Adam Møller]

sat lovforslag. Det er også rigtigt; jeg synes, det er smøleri, og jeg synes, der har været masser af tid til det. Per Sørensen-udvalget barslede den 7. juni 1993, regeringen fremsatte ikke mindre end seks lovforslag efter den 7. juni, som man alle sammen fik færdigbehandlet i folketingssamlingen. I dagene umiddelbart før den 7. juni fremsatte man 33 forskellige forslag vedrørende skattelovgivning, som alle sammen blev behandlet, inden Folketinget skulle på sommerferie, forslag, som var langt mere komplicerede og langt mere omfattende og krævede langt større behandling end at gennemføre de seks-syv eller otte konkrete forslag, som direkte fremgår af Per Sørensen-udvalget. Det kunne man altså som ingenting have gjort i løbet af de tre uger, man havde, og dermed fået sat en ordning i kraft, som der selvfølgelig skal sættes nogle yderligere forslag på, som kommer i den næste betænkning. Men havde den været sat i kraft pr. 1. august 1993 i stedet for måske 1. august 1994, ja, så havde de 5.000 eller 6.000 asylansøgere, der havde været inde i systemet i den mellemliggende tid, kunnet behandles efter den nye procedure. Og havde man bare kunnet skære to måneder af sagsbehandlingstiden, havde det været 85 mio. kr., der var sparet. Men det har man sikkert også råd til!

Jo, det var og det bliver smøleri. Og det med, at man vil vente, til det hele er færdigt og alt er gennemarbejdet 100 pct., det er da vist ikke den praksis, man ellers har fulgt i mange af de lovforslag, man har fremsat. Jeg synes nok, at vi i de senere uger har set adskillige lovforslag, hvor man ændrer eller tilføjer noget til en tidligere lov, og her var der altså god grund til, at man havde fået vedtaget det allerede sidste sommer.

Fru Pia Kjærsgaard siger, at hun mangler det med de åbenbart grundløse ansøgere, specielt fra Rusland og de baltiske lande. Det er jeg da helt enig i, og det ser jeg da meget gerne føjet til som et 11. punkt – ingen problemer her! Jeg synes også, det er helt urimeligt, at disse mennesker ikke kan få deres sager behandlet ved grænsen i løbet af meget få dage – det mener jeg også den nugældende udlændingelov giver mulighed for – og dermed blive udvist med det samme. Der er ingen grund til, at det, der kunne gøres i løbet af timer eller dage, skal koste uger.

Fru Pia Kjærsgaard ville godt have haft, at der var lavet 10 selvstændige lovforslag, for hun mente, at forslaget var malet med en bred pensel. Nu mener jeg jo, at det netop er derfor, vi har beslutningsforslag: Beslutningsforslag kan, sådan som jeg læser forretningsordenen, bruges til at udtrykke en politisk idé eller holdning. Specielt når det er områder, som er utrolig komplicerede – og det anerkender jeg gerne at udlændingeloven er – er det næsten umuligt for normale folketingsmedlemmer, der ikke er jurister, at udarbejde disse ting i lovform. Og jeg mener, at det netop også er derfor, vi har beslutningsforslag. Så det er meget bevidst, at vi har valgt dette frem for at lave et dårligt lovforslag, som juristerne så skulle sidde og rette bagefter.

Til slut vil jeg komme ind på, at fru Dorte Bennedsen og også fru Elisabeth Arnold nævnte, at forslaget måske også var til udvortes brug. Hertil vil jeg sige, at forslaget selvfølgelig først og fremmest er fremsat, fordi vi ønsker at få det vedtaget. Men det er da også fremsat, fordi vi klart og tydeligt ønsker at markere, hvad Det Konservative Folkeparti står for på dette område. Det vil vi ikke lægge skjul på, heller ikke i en kommende valgkamp. Det er nogle holdninger, og udlændingepolitik er lige så vigtig som miljø-, uddannelses- og skattepolitik, og derfor må det være rigtigt, at vælgerne ved, hvad partierne står for.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Både Det Konservative Folkeparti og Venstre var under debatten inde på, at man skulle afskaffe modersmålsundervisningen. Jeg vil godt lige tage det op, for det tog jeg ikke op i mit hovedindlæg. Det er noget, vi har hørt mange gange under udlændingedebatterne her i Folketinget, og nu synes jeg snart, tiden må være inde til, at de to partier svarer på nogle spørgsmål om denne sag.

Har man tænkt sig at skrotte den forsøgsordning, der er lavet med modersmålsundervisningen, som et bredt flertal vedtog i forbindelse med beslutningsforslag B 65? Den har nu kørt i et par år, den er blevet gennemført af Venstres undervisningsminister, Bertel Haarder, og den kører, så vidt jeg husker, i 4 år. Er det meningen, at man skal skrotte den her midt i forløbet? Man er jo netop i gang med at samle nogle erfaringer omkring modersmålsunder-

[Indenrigsministeren]

visningen, så jeg synes snart, vi må have et svar på, om man vil melde sig ud af den brede enighed, der var om, at vi skulle lave nogle lidt videre rammer for, hvad man kan gøre på det område, og samle nogle erfaringer. Derefter skulle vi evaluere dem, og på det tidspunkt skulle vi så tage stilling til, hvad vi skal gøre på det område. Vi er kun midt i forløbet i øjeblikket. Jeg vil derfor bede enten Venstre eller De Konservative om at svare på det.

Jeg var heller ikke i mit første indlæg inde på spørgsmålet om de kriminelle asylansøgere. Der skal jeg blot sige, at det, der efterlyses i forslaget fra Det Konservative Folkeparti, er vi jo ikke blot i fuld gang med at forberede, vi er i fuld gang med at effektuere det. Der er lavet en ny praksis. Den består i, at når det drejer sig om kriminelle asylansøgere, bliver deres sager hastebehandlet, altså asyldelen af dem. Derudover har justitsministeren lavet en tilsvarende ordning, der betyder, at den retlige del af sagen også bliver hastebehandlet. Det er også baggrunden for, at folk, der har en kriminel adfærd, rent faktisk også hurtigere kommer ud af landet efter de seneste administrative opstramninger, der er sket på dette område. Så det, der efterlyses i forslaget, er noget, der allerede er gennemført.

Så vil jeg sige til fru Birthe Rønn Hornbech, som jeg meget ofte har sat pris på at have nogle gode, forstandige meningsudvekslinger med om udlændingepolitikken, at jeg studser over et enkelt udtryk, der blev anvendt her i debatten. Jeg studsede over det, fordi det var hentet fra Fremskridtspartiets almindelige ordførere, når vi diskuterer det spørgsmål. Der blev sagt, at vi forgylder de flygtninge, der kommer her til landet.

Nej, vi forgylder ikke flygtninge her i landet. Det, vi gør, er, at mens de er asylansøgere, lever de under særdeles spartanske vilkår. Det gælder både deres indhusing og deres økonomiske forhold med meget beskedne lomme penge. Når de så har fået asyl i Danmark – og jeg kan bekræfte, at det er en faldende procentdel, der får det – har de selvfølgelig de samme vilkår som andre mennesker, der har lovligt ophold her i Danmark. Der er ikke tale om at forgyldte, men der er tale om at behandle mennesker ens, fordi de har samme rettigheder i det øjeblik, de har fået retten til at være her.

Så sagde hr. John Vinther noget, som jeg er uforstående over for. Jeg kan ikke huske det præcise udtryk, men der blev talt om det meget store antal familiesammenføringer, og der blev talt om, at man her i virkeligheden havde en udhuling af indvandrerstopet, og så brugte man udtrykket »de meget liberale familiesammenføringsregler, vi har i Danmark«.

Hvad er det for nogle meget liberale familiesammenføringsregler, vi har? Det er da ikke dem, der står i loven. Det er da ikke dem, der administreres efter. Efter de sidste stramninger, der er sket, er der nemlig indtruffet et meget stort fald i antallet af familiesammenføringer. Og dér vil jeg gerne citere fra Byudvalgets rapport, der kom i oktober 1993; jeg henviser til side 18, og jeg skal komme med et enkelt citat, som siger noget om, hvad der er sket på dette område:

»I første halvår af 1993 viser tallene for familiesammenføringer en tendens til fald. Der blev her meddelt 1.817 tilladelser til ægtefæller og samlevende, 689 tilladelser til mindreårige børn og 134 til forældre. Det giver i alt 2.640. Og det kan yderligere nævnes, at familiesammenføring med ægtefælle, hvor referencen var en udlænding, der ikke var flygtning, var 346.«

Er det det, man kalder meget liberale familiesammenføringsregler? Vi har nogle meget stramme regler her i landet, og det, vi nu forsøger fra regeringens side, er at sikre, at der sker en ensartet behandling på baggrund af de indstillinger, der kommer fra kommunerne. Derfor er der et nyt cirkulære undervejs, der præciserer forsørgelseskravet, sådan at vi er sikre på, at der ikke sker en urimelig forskelsbehandling.

Så til hr. Helge Adam Møller, den dér med smøleriet: Jeg synes, det er lige før, vi kommer over i det vittige, når man fra et parti, der i 10 år har siddet med justitsministerposten og har haft al mulig lejlighed til at stramme op i asylsagsbehandlingen, når man selv har siddet tilbage lænet i 10 år, så kommer med en bebrejdelse til regeringen for, at den ikke gennemførte en stramning i de tre ugers forlængede mødeperiode, der var i sidste folketingssamling. Altså, det nummer kan man næsten rejse rundt med på vittighedsmarkedet.

Når jeg har fundet det rimeligt i stedet for at gøre det, som regeringen har gjort, nemlig at bede udvalget om at fremskynde sin anden

[Indenrigsministeren]

delbetænkning, så er det, fordi vi gerne vil se disse forslag i sammenhæng. Og der kommer nu en betænkning, som jeg sagde i mit første indlæg. Den kommer lige omkring 1. februar, og vi er rede til så at færdiggøre et forslag, som både indeholder det, der lå i første delbetænkning, og det, der ligger i anden delbetænkning, og derudover – som jeg også antydede i mit første indlæg – nogle forslag, som går ud over det, som Per Sørensen-udvalget har foreslået.

Det ville dog være skævt i den samme folketingsamling at tage den samme lov op til revision to gange. Det ville jeg kalde sjusket og dårlig sagsbehandling, og derfor synes jeg, at det dér med smøleriet helt må tilbageskrives på de tidligere regeringspartiers konto.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har to spørgsmål til hr. Helge Adam Møller.

Hr. Helge Adam Møller nævnte i sin svartale, at der nu var 200.000 udlændinge i Danmark. Det meste af forslaget går ud på at forhindre, at der bliver flere.

200.000, det er under 4 pct. af de mennesker, der bor i Danmark. Det vil sige, at 96 pct. af dem, der bor i Danmark, er danskere. Mener hr. Helge Adam Møller virkelig i sit inderste hjerte, at disse 4 pct. i Danmark truer vor velfærd, vort uddannelsessystem, vor kultur, vor økonomi eller vor sikkerhed? Mener hr. Helge Adam Møller virkelig, at 4 pct. kan true hele det danske samfund? Det var det første spørgsmål.

Det andet drejer sig om det eksempel, hr. Helge Adam Møller trak frem, med den marokkanske statsborger, som havde fast ophold i Danmark, og som ikke burde have lov til at gifte sig. Hvorfor skal han have lov til at gifte sig og trække sin ikkedansktalende kone med til Danmark, spurgte hr. Helge Adam Møller. Jeg spørger bare: Hvorfor skulle han ikke det?

Der er jo, som indenrigsministeren netop har fortalt det, lavet nogle stramninger i familiesammenføringsreglerne – uden Det Radikale Venstres medvirken; det vedkender jeg mig. Men der er dog lavet stramninger, som betyder, at for det første skal marokkaneren have boet mindst 5 år i Danmark, for det andet skal han godtgøre, at han kan forsørge sin kone. Det vil sige, at hvis hr. Helge Adam Møllers

forslag går igennem, så kan denne marokkaner bo mange år i Danmark og være stinkende rig, og alligevel kan han ikke få lov at få sin kone til Danmark. Det synes jeg er urimeligt.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

To bemærkninger til hr. Helge Adam Møllers svartale.

Den ene gælder Ombudsmandens mulighed for at behandle behandlingen af asylsagerne i nævnet. Hvis der skal laves en lovændring, som tager Ombudsmandens muligheder ud, så mener jeg, det skal ske ved, at man laver en egentlig domstolsbehandling af asylansøgningerne. Der har Ombudsmanden ikke noget at gøre. Vi diskuterede i forbindelse med loven i 1983, om det var domstolene, der skulle behandle asylsagerne, eller man skulle lave et uafhængigt nævn. Vi valgte så det uafhængige nævn i bred enighed i Folketinget.

Men de uafhængige nævn er administrative organer. Vi har masser af dem. Vi har masser af klagenævne: miljøklagenævn, forbrugerklagenævn, masser af ankenævne med dommere som formænd, hvor Ombudsmanden har ret til at gå ind – selvfølgelig ikke til at behandle sagen, det har han jo heller ikke her – men til at se, om sagen er blevet behandlet efter reglerne. Og jeg mener, der må være konsekvens. Enten følger Flyttingenævnet de samme regler som alle mulige andre klagenævne i det her land, eller også må man overveje domstolsbehandlingen.

Og så ægtefælleretten. Jeg kender flere eksempler på danskere, der har opholdt sig i udlandet, hvor ægtefællen har fået lov til at rejse ud til sin mand, også selv om han ikke har boet der i 5 år. Jeg kender adskillige tilfælde fra helt forskellige kontinenter – fra Asien, fra Afrika og fra USA – og jeg kan fortælle hr. Helge Adam Møller om personerne, hvis han er interesseret i det, hvis han ikke tror på mig. Naturligvis under forudsætning af, at de selv sørger for, at ægtefællen bliver forsørget, men den stramning er jo for længst indført i Danmark. Der kommer jo ingen ægtefælle hertil i dag, hvor den, der bor her, ikke er i stand til at forsørge vedkommende. Den stramning er foretaget. Hvis hr. Helge Adam Møller derudover vil stramme ægtefællesammenføringsreglerne, er han altså ude i noget, som er aldeles fremmed i meget store dele af verden.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvor mange udlændinge der bor i Danmark, for det er jo sådan, at når man stiller spørgsmål om f.eks. flygtninge, får man det svar tilbage fra ministeriet, at det beror på et skøn. Der findes desværre stadig væk ikke nogen fuldstændig nøjagtige optegnelser over, hvor mange der egentlig befinder sig her.

Men uanset hvor få eller hvor mange procent det er, må man jo erkende, at det i hvert fald giver anledning til en meget, meget omfattende debat, en debat, som vi nu er begyndt at tage i Folketinget, men som før i tiden udmøntede sig meget i medierne og mand og mand imellem. Og de koster altså også utrolig mange penge; det tror jeg i hvert fald vi kan blive enige om i Folketinget. Det er et meget stort beløb, det koster den danske befolkning.

Med hensyn til familiesammenføringer kan jeg ikke svare for de regler, som ministeren siger nu er strammet op, for der er jo givet de mange, mange dispensationer, så man ikke rigtig har kunnet håndhæve de regler, som Folketinget faktisk vedtog.

Når jeg bad om en kort bemærkning, var det egentlig til hr. Helge Adam Møller, fordi der var et spørgsmål, som jeg i hvert fald ikke fik svar på, nemlig vedrørende nr. 7 i beslutningsforslaget fra Det Konservative Folkeparti. Jeg vil gerne høre Det Konservative Folkepartis mening om, at fremmedsprogede børn skal lære dansk. Det er ikke mange dage siden, vi i TV-Avisen kunne se hr. Helge Adam Møller sige, at det var fuldstændig tåbeligt, at flygtninge på midlertidig opholdstilladelse skulle lære dansk. Jeg mener, der er noget forkert i dette nr. 7, som i hvert fald ikke er forklaret særlig godt fra Det Konservative Folkepartis side.

Så var der også det, som hr. Helge Adam Møller slap nemt over, og som han også er blevet lidt klandret for af de andre partier: Hvorfor i alverden gjorde man ikke noget i de 10 år, man selv sad i regering? Det er jo ikke bare i det forløbne år, at problemet er blevet så stort, som det er blevet. Det har faktisk været et gigantproblem siden 1985-86, hvor Fremskridtspartiet rejste debatterne. Hvorfor har man ikke, da man havde justitsministerposten, forsøgt at stramme op?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Først til indenrigsministeren: Nej, selvfølgelig vil Det Konservative Folkeparti ikke bryde en aftale eller et forlig. Hvis der ligger en klar aftale eller et forlig vedrørende modersmål, følger vi den, indtil den dag den eventuelt udløber.

Smøleri. Jeg kan ikke sige andet, end at jeg mener, det var regeringens hensigt – sådan har jeg hørt det – at man snarest efter, at betænkningen kom, ville fremsætte lovforslag. Det er blevet sagt mange gange, og jeg kan i hvert fald garantere, at havde vi haft regeringsmagten, efter at der kom sådan et gennearbejdet forslag, så var lovforslaget selvfølgelig blevet fremsat med det samme.

Til fru Elisabeth Arnold, der spørger, om 4 pct. udlændinge i Danmark truer vores velfærd, velstand, kultur og arbejdsmarked og et par andre ting: Nej, som hovedregel ikke. Nogle af dem gør selvfølgelig, først og fremmest dem, der ikke aktivt arbejder på at blive integreret i det danske samfund; og det er der en del af dem der ikke gør. Det gælder dem, der ikke aktivt arbejder på at uddanne og dygtiggøre sig, således at de har mulighed for at få et job, selv om det er svært, dem, der begår kriminalitet osv. Der er altså et antal af dem, der bestemt ikke arbejder aktivt på det og derfor ikke er til gavn for det danske samfund. Men så er der heldigvis mange af dem, der gør det.

Fru Ebba Strange og Ombudsmanden. Ja, det er vi uenige om. Jeg synes ikke, det er rigtigt, og jeg mener ikke, det er i overensstemmelse med intentionerne i den første lov.

Fru Pia Kjærsgaard synes ikke, at det, vi siger i nr. 7 om modersmålsundervisning, er i overensstemmelse med det, jeg sagde i tv-forleden dag. Det var om bosnere, der er på midlertidig opholdstilladelse i Danmark, bosniske børn. De skal jo tilbage om 1, 2 eller 3 år, og derfor må det da være vigtigt, at de først og fremmest lærer at klare sig i det samfund, hvor de skal bo resten af deres liv, nemlig Bosnien og ikke Danmark.

Det, vi går ud fra her, er, at det store flertal af dem, der får flygtningestatus i Danmark, jo ender med at blive indvandrere, fordi de ikke kan vende tilbage til deres land, fordi der ikke bliver fred. Derfor mener vi, at vi i det øjeblik,

[Helge Adam Møller]

vi kan se, at det er sandsynligt, skal gøre alt for at integrere dem i det danske samfund, for så har de større chance for at klare sig og ikke blive til hæmsko. Så bliver de nogle af de 200.000, som klarer sig godt og solidt og fint i det danske samfund, og som vi alle kan være glade for. Men det kræver da, at de først og fremmest lærer dansk, hvis de skal bo her. Skal de til Bosnien, må det være bosnisk.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Der var et direkte spørgsmål fra indenrigsministeren til Venstre: Står vi ved de aftaler, der er indgået? Svaret er ja, ja og atter ja. Men det er jo ikke forbudt – jeg betragter det som en pligt – at sige, hvad man egentlig ønsker på længere sigt, og det er det, jeg har givet udtryk for.

Så hørte jeg indenrigsministeren sige, at man havde strammet op i asylproceduren. Det vil jeg ikke bestride. Men nu vil jeg altså godt give et konstruktivt forslag, når det drejer sig om de mennesker, der kommer fra Østlandene, som vi i Venstre faktisk ønsker hellere skulle tage og blive medlem af NATO f.eks. Kunne man ikke sætte politifolk og jurister med tolk nær grænsen, samlet, og afgøre de sager fra de sikre lande mundtligt? Derefter – i respekt for at Dansk Flygtningehjælp gerne vil afgøre sagerne selv – sender man dem videre til et lokale ved siden af, hvor Dansk Flygtningehjælp sidder med sin egen tolk. Så bliver sagen afgjort dér mundtligt her og nu. Hvis det er afslag, får de pågældende besked om, at de er velkomne som turister for egen regning.

Det var bare et forsøg på at være konstruktiv.

Så mener indenrigsministeren, at jeg kom til at bruge et ord fra Fremskridtspartiets ordbog. Jeg erkender, at det selvfølgelig ikke er godt. På den anden side må jeg altså sige, at jeg jo ikke hver gang kan kontrollere, om Fremskridtspartiet er kommet til at bruge de samme ord. Jeg siger det, jeg mener.

Og når jeg sagde, at jeg synes, vi forgylder flygtninge ved at give dem opholdstilladelse på livstid, så var det jo i relation til, at vi har 20 millioner flygtninge i verden. Og så er det da at forgyldte dem at give dem livsvarig opholdstilladelse i Danmark med bistandshjælp, og hvad dertil hører, sammenlignet med alle dem, der

sidder i verdens flygtninglejre. Det, vi ønsker, er ophævelse af automatikken i de livsvarige opholdstilladelser, en mere dynamisk flygtningepolitik, så vi kan hjælpe flere. Jeg skal nok få min vilje med hensyn til, at vi får det her diskuteret nøjere.

Og så lige til sidst til fru Ebba Strange og fru Elisabeth Arnold om de stakkels marokkanere, der nu skal holde for. For Venstre, der siger, at retskravet skal ophæves, betyder det altså ikke et forbud mod familiesammenføring. Så det eksempel, der blev nævnt, holder ikke. Lad os nu høre efter, hvad vi hver især siger, og ikke hvad man tror vi siger.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil godt spørge fru Pia Kjærsgaard, hvad det er for mange, mange dispensationer, der er blevet givet på familiesammenføringerne. Jeg tror faktisk, fru Pia Kjærsgaard her, som det jo af og til hænder på andre områder også, er galt afmarcheret.

Mig bekendt er Fremskridtspartiet modstander af, at man laver lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det gjorde vi heller ikke, da vi lavede udlændingeforliget. Da strammede man reglerne, som ministeren har redegjort for her i dag, sammen med at man indførte nogle forsørgelsesregler; det behøver jeg ikke gentage. Men man gjorde det ikke med tilbagevirkende kraft, idet man sagde: De familier eller de mennesker, der er kommet hertil under en indtil da gældende lov, skal selvfølgelig behandles efter denne lovs rammer.

Der er ikke givet dispensationer, men der har været nogle sager – kommunerne har haft svært ved at fatte det, det vil jeg erkende – hvor man har sagt: Jo, her skal der gives ret til familiesammenføring efter de gamle regler, fordi det er folk, der var kommet hertil før.

Så der er ikke givet dispensationer efter den nye lov.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg må altså konkludere til fru Dorte Bennedsen, at kommunerne har haft utrolig svært ved at finde ud af, hvordan de skulle administrere de regler, som indenrigsministeren har fremlagt. Jeg vil stadig væk fastholde, at der er

[Pia Kjærsgaard]

blevet givet dispensationer, hvor det rent faktisk ikke burde være sket. Men lad os prøve at få afdækket, i hvor mange tilfælde det egentlig er sket. Det kunne da være interessant at få det nærmere belyst igennem udvalget.

For der er altså noget, der halter, når nu Det Konservative Folkeparti og Venstre begynder at fremsætte forslag i Folketinget. Jeg kan fornemme, at fru Birthe Rønn Hornbech siger – og det synes jeg er helt rimeligt – at man ikke skal forgylde flygtninge. Jeg er helt enig, og jeg er glad for, at man kan få lov til at sige tingene ligeud, og at man f.eks. også kan tillade sig at kalde nogle bekvemmelighedsflygtninge. Det synes jeg er fint. Det er ikke mange år siden, man ikke kunne sige den slags ting – uden at blive klandret i hvert fald.

Men hr. Helge Adam Møller siger, at alle andre flygtninge end dem, der er kommet hertil på midlertidig opholdstilladelse, skal integreres. Sådan forstod jeg i hvert fald hr. Helge Adam Møllers tale lige for et øjeblik siden. Jeg vil gerne have bekræftet, om det forholder sig sådan.

Jeg vil gerne høre, hvad fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre mener om den sag. Min holdning er naturligvis, at flygtninge skal vende tilbage igen; men vi ved bare godt, at det rent faktisk ikke kan lade sig gøre.

Lad os se, hvordan det kommer til at gå med dem, der er på midlertidig opholdstilladelse. De første opholdstilladelser udløber i december 1994. Hvad sker der så? Vil man forlænge dem, eller hvad sker der? Vil man lade disse mennesker søge asyl på gældende betingelser? Alle ved, det er et enormt problem, når de først er kommet til landet. Uanset hvilken paragraf i udlændingeloven de er kommet efter, er det utrolig svært at sende dem tilbage igen.

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde håbefuldt: Jeg skal nok få min vilje med at få det med midlertidigheden ordentligt debatteret. Det kan jeg helt bekræfte. Og jeg har på forhånd opfyldt fru Birthe Rønn Hornbechs hede ønske ved at bede Per Sørensen-udvalget om i sin 3. betænkning at komme med nogle overvejelser om begrebet midlertidighed.

Lad os dog få nogle ordentligt gennearbejdede overvejelser om dette her. Det siger jeg også på baggrund af, at man i Norge har lavet

nogle regler, der lægger større vægt på midlertidighed i forhold til flygtninges ophold i Norge. Nu er man så småt begyndt at nærme sig det tidspunkt, hvor de regler skal stå deres prøve i praksis, dvs. hvor man skal tage stilling til, om folk skal sendes tilbage efter at have været der i en årrække. Nu skal det stå sin prøve i praksis, og det har der været en del besværligheder med i Norge, så dér synes jeg, vi skal forsøge at få nogle af deres foreløbige erfaringer med deres nye regler med ind i vurderingen, når vi skal diskutere det her i Danmark.

Så fru Birthe Rønn Hornbechs hede ønsker er opfyldt på forhånd af regeringen.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det vil jeg gerne sige tak for. Jeg bliver såmænd så glad, når bare man vil diskutere de punkter, jeg sætter på dagsordenen. Jeg forlanger ikke, at man skal være enig med mig.

Jeg synes godt, vi kan slutte diskussionen om tilbagevirkende kraft. De, der dengang gennemgik det lovforslag grundigt og forhandlede det, ved jo, som fru Dorte Bennedsen sagde, at der er en gruppe, der ikke falder ind under den nye lov. Det, der er interessant, er, at socialministeren i et samråd i sommer faktisk tilsyneladende har været indstillet på at skærpe loven.

Og så vil jeg bare sige til fru Pia Kjærsgaard: Når man, efter at jeg har sagt, at det er herligt, at jeg kan sige heroppefra, hvad jeg gerne vil, kommer og siger, at der er tale om bekvemmelighedsflygtninge, så er det lige præcis sådan noget, der gør det utrolig vanskeligt for et liberalt parti som Venstre med det menneskesyn, vi har, at diskutere med Fremskridtspartiet.

Konventionsbegrebet er meget snævert. Det er dem, der er forfulgt på grund af politisk opfattelse og religiøs opfattelse og racemæssig anderledeshed. Men vi tror altså ikke i Venstre, at det for hverken økonomiske flygtninge eller økologiske flygtninge, eller hvad vi nu kunne kalde dem, er særlig bekvemt at flygte. Det vil jeg godt sige. Det er udtryk for et andet menneskesyn, som jeg vil tage afstand fra.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Første næstformand (Ivar Hansen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 19. januar 1994, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.58
